

Изследване на общественото мнение относно определяне на приоритетни спортове в Русе

Велизар Павлов, Ангел Павлов

Studying of public opinion about determination priority sports in Ruse: This survey aims to assist public institutions in the field of sports policy. It has been used a representative sample based on four quotes: sex, education, age and address. The size of our sample is 689 inhabitants of Ruse in the full legal age. The maximum error is 2.5 % with guarantee probability 95 %. Statistical analysis has been done by SPSS.

Key words: Sport, statistics, analysis, SPSS, public opinion.

ВЪВЕДЕНИЕ

Ролята и значимостта на спорта в съвременното общество непрекъснато нараства, при което от особена важност е

- Влиянието на спорта върху младите хора и силния възпитателен ефект за формиране и развитие на качества като дисциплина и самоконтрол, чувство за отговорност, воля за победа и преодоляване на трудности, умение за работа в екип;
- Ролята на спорта като едно от най-ефикасните средства в борбата срещу наркоманията, алкохолизма, проституцията и детската престъпност;
- Ролята на спорта за здравословен начин на живот;
- Ролята на спорта при съизмерването на държави, градове и формиране на чувство на патриотизъм, гордост и принадлежност към представляваната общност;
- Ролята на спорта като мощен социален феномен, който формира големи телевизионни аудитории и привлича хиляди хора в зали и стадиони.

Най-общо спортът има две основни направления: масов и представителен спорт, чието развитие зависи силно от два фактора: спортна инфраструктура и обучаващи кадри – учители, преподаватели и треньори. Тези фактори от своя страна са в тясна зависимост от наличния финансов ресурс с публичен или частен произход и неговото ефективно управление. Публичните инвестиции от държавата или общините, с оглед на техния произход, би трябвало да бъдат насочвани приоритетно към най-желаните и предпочитани от обществото спортове.

Настоящото представително изследване има за цел да проучи отношението на русенските граждани към спорта и техните предпочитания относно определянето на приоритетни спортове в Русе.

ИЗЛОЖЕНИЕ

Подборът на изследването е реализиран на квотен принцип, при което са взети под внимание 4 признака: пол, образование, възраст и местоживеене. Обемът на изследваната съвкупност е 689 пълнолетни лица, живеещи в гр. Русе. Квотните характеристики на извадката са близки до тези на генералната съвкупност (пълнолетното население на гр. Русе). От статистическа гледна точка това гарантира представителност на изследването. Максимално допустимият размер на грешката е ± 2.5 % при гаранционна вероятност 95 %. Методът за регистрация е стандартизирано интервю. Статистическата обработка на данните е извършена с програмния продукт SPSS. В процеса на събиране на данни и компютърното им въвеждане са участвали 32 студенти от специалностите Маркетинг и Европеистика на РУ "Ангел Кънчев".

Въпросникът се състои от две части. Първата му част е политическа, а втората е посветена на спорта.

Интересно е дали хората се интересуват повече от спорт, отколкото от политика. Резултатът е категоричен в полза на спорта, таблица 1.

Таблица 1

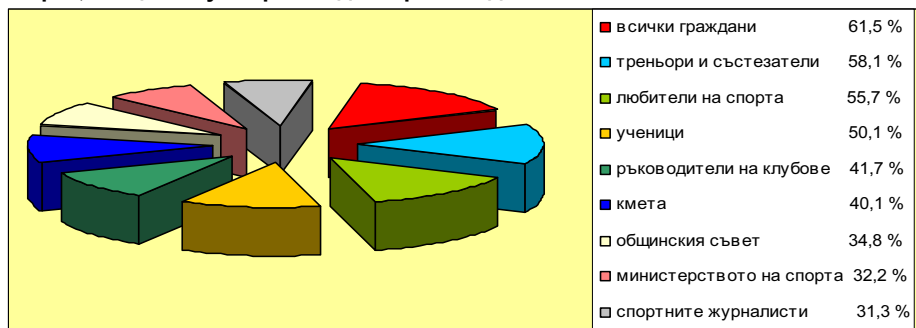
Резултати от анкетното проучване

	Да	Донякъде	Не особено	Не
Интересувате ли се от политика?	23,8 %	22,1 %	29,1 %	25 %
Интересувате ли се от спорт?	41 %	27,1 %	20,4 %	11,5 %

Около 68 % от русенските граждани се интересуват от спорт, докато само 46 % се интересуват от политика. В същото време всеки четвърти от запитаните не се интересува от политика и едва всеки девети не се интересува от спорт.

Интервюираните считат, че в процеса на провеждане на политиката си в областта на спорта, Община Русе трябва да се ръководи най-вече от мнението на всички русенски граждани (данъкоплатци) – 61.5 %, на следващо място е посочено мнението на треньорите и състезателите от русенските спортни клубове – 58.1 %, следват любителите на спорта в Русе – 55.7 % и русенските ученици – 50.1 %. Ръководните фактори, от които в крайна сметка зависи управлението и подпомагането на спорта в Русе, получават значително по-ниско доверие, така например мнението на ръководителите на русенските спортни клубове, считат за важно 41.7 % от запитаните, следват мнението на кмета на Русе - 40.1 %, русенският общински съвет – 34.8 %, министерството на спорта - 32.2 % и накрая е мнението на русенските спортни журналисти с 31,3 %.

Според Вас, в процеса на провеждане на политиката си в областта на спорта, Община Русе трябва да се ръководи най-вече от мнението на:

Забележка: Процентите надхвърлят 100, тъй като запитаните са давали повече от един отговор.

Това разпределение на отговорите на интервюираните показва, че ръководните институции в областта на спорта в Русе следва да се съобразяват най-вече с мнението на всички русенски граждани, както и с мнението на основните създатели на спортен продукт – треньори и състезатели, а също така и с основните потребители – любители, зрители, практикуващи за удоволствие, ученици в Русе и по-малко със собственото си мнение.

Следващият въпрос е отворен, т.е. запитаните без да се съобразяват с изброени отговори, са посочвали кои според тях трябва да бъдат приоритетни спортове за Русе.

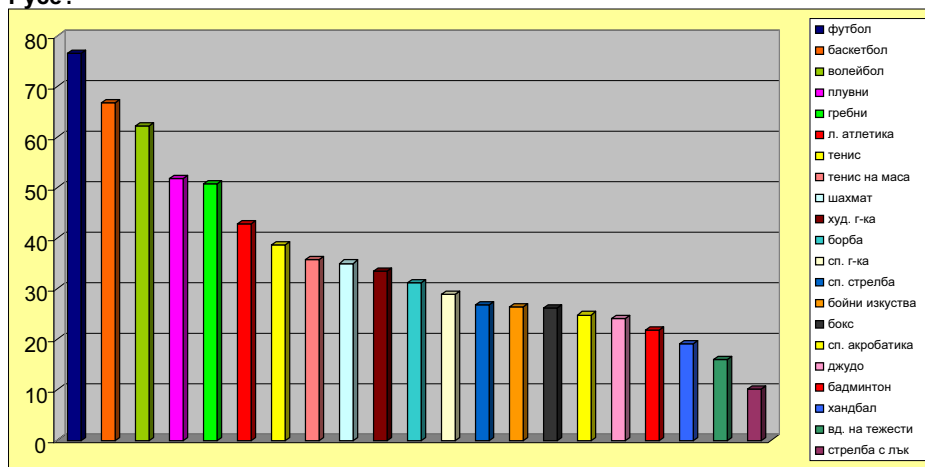
Посочени са общо 42 спорта. Класацията се води от футбол – 58.9 % (посочен 406 пъти), баскетбол – 41.3 % (285 пъти), волейбол – 37.7 % (260 пъти), следват гребни спортове – 25.5 % (176 пъти), плувни спортове – 20.2 % (139 пъти), тенис – 12.5 % (86 пъти), лека атлетика – 12 % (83 пъти), борба – 10 % (69 пъти), шахмат – 9 % (62 пъти), бокс – 8 % (55 пъти), художествена гимнастика – 6.2 % (43 пъти), тенис на маса и спортна стрелба по 5.1 % (35 пъти). Всички останали предложения за развитие на приоритетни спортове се срещат в под 5 % (под 34 пъти) от обема на извадката.

Най-екзотичните предложения за развитие на приоритетни спортове са: формула 1, фигурно пързалане, скокове с бънджи и снукър.

Въпросът за определяне на приоритетни спортове за Русе е зададен втори път като затворен, т.е. запитаните са давали своите предпочитания в рамките на 21 изброени спорта, при което имали възможност да посочват повече от един отговор.

В сравнение с класацията от предишния въпрос настъпват леки корекции. Челната тройка се запазва: футбол – 76.5 %, баскетбол – 66.8 % и волейбол – 62.1 %. Следват този път плувните спортове – 51.7 %, пред гребни – 50.8 %, лека атлетика – 42.8 %, тенис – 38.6 %, тенис на маса – 35.8 %, шахмат – 35 %, художествена гимнастика – 33.4 %, борба – 31.2 %. Най-малко са посочвани: хандбал – 19 %, вдигане на тежести – 16 % и стрелба с лък – 10.2 %.

Според вас, кои от посочените спортове трябва да се развиват приоритетно в Русе?

Забележка: Процентите надхвърлят 100, тъй като запитаните са давали повече от един отговор.

Интересно е двумерното статистическо разпределение на отговорите на горния въпрос спрямо признака пол на интервюираните, т.е. класацията на мъжете и жените, таблица 2.

Таблица 2

Приоритетни спортове, според пола (първа шестлица).

	1-во място	2-ро място	3-то място	4-то място	5-то място	6-то място
мъже	футбол 86 %	баскетбол 72 %	волейбол 63 %	гребни спортове 58 %	плувни спортове 50 %	лека атлетика 40 %
жени	футбол 66 %	баскетбол 62 %	волейбол 61 %	плувни спортове 54 %	худ. гимнастика 52 %	лека атлетика 46 %

Забележка: Процентите надхвърлят 100, тъй като запитаните са давали повече от един отговор.

Интересна е и класацията по признака образование, т.е. класацията на хората с висше, средно и основно или по-ниско образование, таблица 3.

Таблица 3

Приоритетни спортове, според образованието (първа шестлица).

	1-во място	2-ро място	3-то място	4-то място	5-то място	6-то място
висше образование	футбол 65 %	волейбол 64 %	баскетбол 61 %	плувни спортове 55 %	тенис 44 %	шахмат и л. атлетика 40 %
средно образование	футбол 80 %	баскетбол 70 %	волейбол 63 %	гребни спортове 55 %	плувни спортове 54 %	лека атлетика 45 %
основно или по-ниско образование	футбол 82 %	баскетбол 67 %	волейбол 57 %	борба 48 %	лека атлетика 39 %	бокс 38 %

Забележка: Процентите надхвърлят 100, тъй като запитаните са давали повече от един отговор.

В Плана за развитие на Община Русе за периода 2007 – 2013 г., е представено обобщение на проведено допитване до всички русенски училища, в което е поискано мнението на директори, учители и ученици, относно определяне на приоритетни спортове за съответното училище. Официално са представени становищата на 39 основни, средни училища и професионални гимназии, където се обучават около 25 000 ученици.

В обобщен вид класацията на русенските училища е следната: футбол – 290 т., баскетбол – 282 т., волейбол – 275 т., тенис на маса – 199 т., бадминтон – 124 т., лека атлетика – 110 т., хандбал – 79 т., шахмат – 76 т., плуване – 27 т., бойни изкуства – 24 т., спортна стрелба – 8 т., спортно катерене – 7 т. и пешеходен туризъм с 5 т.

Класацията на русенските училища е много близка до получените в настоящото изследване резултати. Предпочитанията на хората са категорични и са в полза на спортовете, които се практикуват в най-голяма степен от младите хора и които предизвикват най-голям зрителски интерес.

Тези предпочитания влизат в конфликт с интересите на много спортни ръководители, които все повече се насочват към развитие на спортове с малка конкуренция и големи възможности за лесна печалба на медали от различни спортни състезания със слаб медиен или обществен интерес. Този стремеж е провокиран от съществуващите на много места остарели критерии за разпределение на публичното финансиране единствено на основата на така наречения спортен резултат - спечелени медали. Нищо, че за всички е ясно, че между класиране на България за финали на световно първенство по футбол и медал в борбата за жени, всякакви сравнения са абсурдни. Всъщност, кой е по-големият спортен резултат – победа на България над САЩ във волейбола за мъже или първо място на световно първенство в стрелбата с лък? И не е ли публиката най-големият спортен резултат и какво е спортът без публика?

Големият проблем на българския спорт, обаче е свързан със съществуващата спортна инфраструктура за развитие на училищния, масовия и представителния спорт. Очевидно за изграждането на нова и модерна спортна инфраструктура за развитието на футбол, баскетбол, волейбол, плуване, лека атлетика, тенис или гребни спортове са необходими солидни финансови инвестиции и наистина грижи за спорта и за хората. Много по-лесно е да се заложи на по-евтини спортове с ниска конкуренция, където все ще се намери някой от последните мохикани, преминал успешно допинг-тестовите и стигнал до медал, който да стане лице на българския спорт.

В същото време радостта, удоволствието и успехите в спорта се крият в многобройните спортни площадки с изкуствена настилка и осветление, закрити и открити басейни и други спортни съоръжения, с възможности за непрекъснато и масово ползване.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Настоящото изследване бе направено с цел да се подпомогнат публичните институции в процеса на провеждане на политиката им в областта на спорта. Не е известно в България да е правено друго подобно изследване на спортна тема. Много вероятно е получените резултати в Русе да се окажат близки до тези в евентуално бъдещо национално представително проучване по същата тема.

ЛИТЕРАТУРА

[1] Моосмюллер, Г., Маркетинговые исследования с SPSS, Высшее образование, Инфра-М, Москва, 2007.

[2] Наследов, А., SPSS: Профессиональный статистический анализ данных, Питер, Москва, 2008.

[3] Наследов, А., SPSS: Компьютерный анализ данных в психологии и социальных науках, Питер, Москва, 2005.

[4] Norusis, M., SPSS Guide to Data Analysis, Prentice-Hall, Inc., New Jersey, 2004.

[5] План за развитие на Община Русе 2007 – 2013 год.

<http://www.ruse-bg.eu/index.php?showfile=1&fid=29&p=downloads&area=1&categ=5>

За контакти:

Доц. д-р Велизар Павлов, Катедра “Числени методи и статистика”, Русенски университет “Ангел Кънчев”, тел.: 082-888 466, e-mail: vpavlov@ru.acad.bg,

Докладът е рецензиран.